

Kulturhistorisk inventering

NORRBÄRKE KYRKOGRÅRD

Bilaga 1, Personhistoria på Norrbärke kyrkogård

Omslag: Porträtt av Elisabeth Andersson på Billsjö bruk, av
Philippe de Rougemont i Söderbärke hembygdsförenings
ägo. Foto: Michael Lindholm.

Textförfattare: Adam Mol, med hjälp av efterforskningar
från Britt-Marie Hägerman, Tord Rådberg och Jan Eng-
ström.

© Dalarnas museum 2025

PERSONHISTORIA PÅ NORRBÄRKE KYRKOGRÅRD

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
Saknas, bredvid GK F 45-55 och 53C	Carl Gottmarck	Prosten Carl Gottmarck (1736–1797) var Norrbärke församlings kyrkoherde från 1790 till sin död. Innan dess var han bland annat gruvpredikant vid Sala silvergruva i nitton år.	
GK F 1 11	Reinhold Wilhelm Richman	Kontraktsprosten Reinhold Wilhelm Richman (1754–1812) var i unga år fältpräst under kriget mot Ryssland 1788–1790. Han blev Norrbärkes kyrkoherde 1798 och förefaller ha varit en säregen man, som hans minnestecknare Muncktell hade svårt att beskriva eftersom Richman "af eget och förbehållsamt lynne vägrade lemna sin biographi, af föregifven orsak att den var för sällsam att kunna meddelas". Han hamnade i tvist med församlingen över uppförandet av en ny prästgård, men fick mot dem rätt och lyckades få en enorm prästgård uppförd med 24 rum i tre våningar på vad som i dag är valsverkets område.	Duhne 1957, s. 169, 174, 187 & 194
GK F 1 12	Johan Hagstedt	Johan Hagstedt (1774–1838) var handlande i Smedjebacken. Precis innan sin död donerade han 80 000 riksdaler riksgälds, vilket var en betydande förmögenhet då, till uppförandet av ett arbetshus som skulle ge försörjning åt arbetslösa. Donationen kom sedermera på andra sätt att fylla en viktig funktion i kommunens fattigvård.	Duhne 1957, s. 291
GK F 1 19	Gerda Höjer	Gerda Höjer (1893–1974) var sjuksköterska, fackföreningsledare och riksdagsledamot för folkpartiet. Mycket engagerad i sociala frågor, i synnerhet sjukvårds- och hälsopolitik. Ordförande i Svensk sjuksköterskeförening och International council of nurses. Mottagare av bland annat Vasaorden, Finlands Vita Ros Orden och Florence Nightingale-medaljen.	Svenskt kvinno- biografiskt lexikon

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 1 19	Sigrid Höjer	Sigrid Höjer (1892–1982) var dotter till läroverkslektor Nils Höjer och sångerskan Emmy Bergman. Sjuksköterska och direktör och rektor för Vanförestalten Eugeniahemmet (senare Norrbackainstitutet) i Stockholm. Sigrid Höjer var en viktig person vid introduktionen av arbetsterapi på bred front.	
GK F 1 20	Eric Fahlcrantz	Kontraktsprost Eric Fahlcrantz (1760–1838) var kyrkoherde i Norrbärke 1817–1838. Hans son och sonson kom sedermera att beträda samma ämbete.	
GK F 1 32	Carl Jacob Dahl	Kyrkoherde Carl Jacob Dahl (1778–1845) valdes till Norrbärkes kyrkoherde 1839 men inte kunde tillträda förrän 1842, tre år före gång sin bortgång.	Duhne 1957, s. 176
GK F 1 53 A	Christian Duhne	Prosten Christian Duhne (1894–1979) var Norrbärke församlings kyrkoherde under 1900-talets mitt och bland annat ansvarig för tillkomsten och konceptet för område GK U 2. Han skrev även den fullödiga sockenhistorikboken <i>Norrbärke – en bergslagssocken</i> .	
GK F 1 53B	Valdemar Holm	Waldemar Holm (1900–1967) var musikedirektör verksam inom Smedjebackens Musikssällskap och beskriven som synnerligen skicklig och initiativrik.	Duhne 1957, s. 402
GK F 1 72	Johan Magnus Bergman	Johan Magnus Bergman (1792–1867) var stadsläkare i Falun och en väldigt flitig och mångsidig skribent, som bland annat skrev om jordbruk, "Om kreatursbens användning till soppkokning och gödning", och bygdeforskning över Dalarna.	Duhne 1957, s. 405 & 410
GK F 1 90-91	Axel Ihrmark	Prosten Karl Axel Ihrmark (1871–1957) var kyrkoherde i Norrbärke i knappt trettio år och ansvarig för flera utvidgningar av kyrkogården.	Duhne 1957, s. 41, 52, 55, 82, 90, 235, 260, 265 & 271

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F1 97+0100	Axel Nordlander	Axel Nordlander (1821–1892) var bruksägare och en av grundarna till Smedjebackens valsverk, och investerare till Väsman-Barkens järnväg och Norrbärke sparbank. Köpte och bebodde den så kallade Nordlanderska herrgården, som sedan blev prostgård.	
GK F1 99	Gustaf Hjortzberg	Dr Gustaf Hjortzberg (1857–1931) var den sista chefen och karantänsläkaren på Käsö karantänsanstalt i Göteborgs skärgård, där han var verksam under lång tid.	
GK F 1 107	Axel Höjer d.y.	Axel Höjer d.y. (1890–1974) var läkare, med. dr och docent i hygien. Förste stadsläkare i Malmö och därefter generaldirektör för Medicinalstyrelsen 1935–1952. Som generaldirektör genomförde han många viktiga reformer avseende förebyggande vård för mödrar och spädbarn samt allmän folktandvård. Var kontroversiell och hade stark integritet. Kämpade under andra världskriget för att judiska läkare skulle välkomnas i Sverige, i opposition mot läkarkårens ledning. Men var även generaldirektör när Vipeholmsexperimentet genomfördes. Arbetade efter pensionen med internationella frågor.	
GK F 1 107	Signe Höjer	Signe Höjer (1896–1988) var sjuksköterska, utredare, författare, fredsaktivist och socialdemokratisk politiker. Ordförande för svenska Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet och styrelseledamot i Rädda barnen. Startade med maken Axel Sveriges tre första barnavårdscentraler. Var med i utformningen av en ny socialpolitik. Arbetade under 1950-talet internationellt, i Indien och Ghana med sociala projekt och freds- och hälsovårdsfrågor. Hedersdoktor i Lund.	

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 1 204	Filip Eriksson	Filip Eriksson (1893–1971) var byggmästare och har byggt många hus i Smedjebacken. Området med villor mellan Hovslagargatan och Vasagatan kallas "Filipstad" just på grund av att han ritat och byggt dem.	Norrbärkebygd nr 12, s. 22
GK F 1 208	Elisabeth Andersson	Elisabeth Andersson, Vackra Lisa (1891–1978). Lisas mor dog tidigt och hennes far Gustaf Andersson förblev änklingslivet ut. När fadern blev disponent på Billsjö bruk fick den artonåriga Lisa agera herrgårdsvärdinna och husfru samt medhjälpare till fadern. Lisa var även en skicklig fotograf och dokumenterade bergshanteringens minnen. Folket i bygden gav henne därför smeknamnet "Fröken Bildskön". Tiden på Billsjö bruk sägs ha bjudit på stora fester och jakter men när fadern dog 1941 var Lisa fortfarande ogift, 50 år gammal. Hon kunde bo kvar på herrgården i sju ytterligare år men tvingades sedan flytta till Ängelsberg, där hon bodde i 25 år på Villa Solbacken. I Ängelsberg blev hon känd som Vackra Lisa och sågs som elegant, vänlig men reserverad och med hög integritet, och ovanligt tjugig trots att hon levde mycket knapert. Vid sin bortgång såg Vackra Lisa till att porträtt av henne och fadern donerades till Söderbärke hembygdsförening och socken samt att en gjuten gravhäll från gjuteriet i Norberg ordnades till familjegraven i Norrbärke, betald för all framtid.	Bärkebygd nr 45, s. 12 och Nu & Då 2023, nr 4
GK F 1 210	Verner Bergström	Verner Bergström (1894–1984) grundade tillsammans med brodern Nils klädfärenden Bröderna Bergströms år 1924, som varit verksam i hundra år och de senaste 50 åren i samma lokaler på Risgatan.	Bärkebygd nr 45, s. 46

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 1 216	Ernst von Zweigbergh	Ernst Alfred von Zweigbergh (1845–1896) var ingenjör och utbildades delvis på Valsverkets bekostnad. Han kom att bli en framstående konstruktör och uppfann ett universalvalsverk som kom till stor användning vid ett flertal svenska industrier. Privat var han känd för sällskaplighet och glatt humör och som en stor djurvän. Det berättas att han ordnade ett kalas för en tik han var särskilt förtjust i, dit hundarna i trakten inbjöds. Av sina vänner kallades han "Svänghjulet" och bland arbetarna i Smedjebacken var han känd under den skämtsamma översättningen "Sväljbäck".	Duhne 1957, s. 337
GK F 1 230	Carl Lennerthson	Carl Lennerthson (1879–1954) var grosshandlare, antikhandlare och antiksamlare. Uppvuxen under knappa förhållanden i Torrbo lyckades han som ung framgångsrikt driva en diversehandel i Söderbärke. Familjen flyttade sedermera till Falun för att kunna ordna bättre skolgång åt barnen, och där etablerade sig Carl Lennertson som en framstående samlare och handlare av huvudsakligen allmogeföremål från Dalarna och Bergslagen, i en tid då många sådana föremål kasserades i moderniseringsiver. Rörelsen drevs tillsammans med sönerna. Efter Carls och Marias död köptes stora delar av samlingarna av Dalarnas museum, men även Nordiska museet har många föremål från Lennerthsons samling.	Årsboken Dalarna 2003, s. 183
GK F 1 266	Gustav Albin de Val	Gustav Albin de Val (1865–1948) var urmakare och bedrev verksamhet på Kyrkogatan. Han hade filialer i Ludvika, Grangärde och Fagersta där folk kunde lämna in klockor för reparation. Om söndagarna vandrade han till de olika filialerna för att hämta eller lämna klockorna. Mellan 1903 och 1945 hade ansvar för kyrktornurets skötsel, och det sägs att han vid en besiktning av detta 1911 klev högst upp på tornkorset för att beundra utsikten till Smedjebacksbornas stora häpnad.	Norrbärkebygd nr 1, s. 52 samt Duhne 1957, s. 35

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 1 267	Carl Wilhelm Fahlcrantz	Kyrkoherde Carl Wilhelm Fahlcrantz (1847–1912) föddes som son till kyrkoherden Erik Fahlcrantz i Norrbärke. Under C.W. Fahlcrantz' tid som kyrkoherde skedde flera utvidgningar av kyrkogården.	
GK F 1 269	Einar Andersson	Einar Andersson, "Potten" (1902–1982) var lärare och hembygdsforskare. Var tidigt med i Norrbärke hembygdsförening. Initiativtagare till byggandet av utsiktstornet. Aktiv i föreläsarföreningen fram till dess nedläggning 1974. Einar har donerat ett rikt forskningsmaterial till hembygdsföreningen.	
GK F 1 292A	Lars Gustaf Engvall	Lars Gustaf Engvall (1833–1908) var klockare, organist och folkskollärare i Norrbärke.	Duhne 1957, s. 257
GK F 1 393	Fredrik Nordvall	Fredrik Nordvall (1856–1938) blev redan som sextonåring småskollärare, för att sedan utbildas sig på seminariet till folkskollärare. Vid sidan av läraryrket var han mycket engagerad i ideella sammanhang, som nykterhetsrörelsen där han bildade en blåbandsförening 1888, föreståndare för föreläsningsföreningen, och som förste socialdemokratiska ordföranden i köpingsfullmäktige. Dessutom ansvarade han över kommunens bibliotek.	
GK F 2 144A	Fredrik Victor Åman	Brukspatron Fredrik Victor Åman (1810–1881) var en av initiativtagarna till Väsman-Barkens järnväg och dess vd, riksdagsledamot, riddare av Vasaorden, samt ägare till Risingsbo herrgård och bryggeri.	
GK F 2 145	Eric Fahlcrantz	Eric Fahlcrantz (1804–1875) var son till kyrkoherden med samma namn i Norrbärke (GK1 20). Under hans ämbets tid skedde den första större utvidgningen av kyrkogården: det område där hans egen grav är belägen.	

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 2 146	Axel Höjer d.ä.	Dr Axel Höjer (1807–1875) var provinsialläkare, chir. mag., brunnsläkare i Getbro och regementsläkare vid Västmanlands regemente. Var anställd som läkare för Västerbergslagen från 1840-talets början och var som sådan ansvarig för sjukvården i Norrbärke omkring 1800-talets mitt. Dr Höjer var med vid grundandet av Norrbärke sparbank. Han arbetade även mot brännvinsförsäljningens skadliga påverkan på sockenborna.	Norrbärkebygd nr 23, s. 25 & nr 16, s. 57, samt Duhne 1957
GK F 2 148	Carl Gustaf Carlsson	Carl Gustaf Carlsson (1825–1903) var donator och skänkte till Norrbärke församling medel till två fonder, till "blygsamt behövande", beklädnadshjälp och till för pastoratet gagneligt ändamål.	Norrbärkebygd nr 24, s. 30
GK U 2 14	Erik Norlindh	Erik Norlindh (1909–1969) var konstruktör, uppfinnare och försäljare åt Morgårdshammar. Hans innovationer förbättrade bland annat valsverkskonstruktioner. Satt i 20 år i Norrbärke kommunfullmäktige för Högerpartiet. Av Jernkontoret tilldelades han Rinman-medaljen 1964.	Norrbärkebygd nr 10, s. 70 och Sancte Örjens gilles minnesruna 1969
GK U 2 25	Gerda Karlsson	Gerda Karlsson (1901–1967) anställdes 1925 som baderska på varmbadhuset och arbetade där fram till 1966. Hon hade många idéer och planer för badhuset och verkade för att få fler kvinnliga badgäster.	Norrbärkebygd nr 16, s. 42
GK A 3 548	Lotten Haglund	Lotten Haglund (1860–1959) arbetade hemma med att sticka bomullsvaddtäcken i sin hyresrätt med ett enda rum. Täckena syddes ihop för hand och fick sedan rutmönster genom att trä tråd igenom tyg och vadd. Beskriven som stillsam, vacker och prydlig, med hårknut, lång kjol, spetssjal och brosch.	Norrbärkebygd nr 26, s. 9

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 3 182	Otto Hedström	Otto Hedström (1870–1942) var apotekare i Smedjebacken då apoteket låg i By, i det gula trähus som är sammanbyggt med Kyrkans hus. Smedjebackens apotek hörde till de äldsta i Dalarna, grundat 1798, och apotekare Hedström ordnade noggrant upp en samling tillhörande historiska apoteksinventarier. Han var även förtroendevald kommunalman, och skänkte 1927 en lilafärgad mässhake till församlingen.	Duhne 1957, s. 64 & 406
GK F 3 389A	Erik Wilhelm Höjer	Erik Wilhelm Höjer (1898–1979) utbildade sig till jägmästare och var sedan överjägmästare i Gävle-Dala distrikt och 1950–64 generaldirektör för Domänverket. Han hade en god pedagogisk förmåga och var en ansedd talare och var under en period underlärare vid Bjurfors skogsskola. Under hans tid som generaldirektör genomfördes stora förändringar av skogsbruket och Höjer var med att driva genom modernt skogsbruk, med trakthyggesbruk. Han var även pionjär i att ge naturvården plats i statens skogsbruk. Hedersdoktor på Skogshögskolan och kommendör med stora korset av Nordstjärneorden.	
GK F 3 389B	Karl Höjer	Karl Höjer (1894–1962) var militär och ämbetsman. Tillförordnad generaldirektör för Socialstyrelsen 1940–45 och som sådan ansvarig för flyktingfrågor fram till 1944.	
GK A 4 250V	Gustav Grandell	Gustav Grandell (1876–1924) var träsnidare och grafiker, som bland annat gjorde djurgrupper som han sålde. Morbror till Johan Ahlbäck.	Norrbärkebygd nr 7, s. 38

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK A 4 320V	Jon Höjer	Jon Höjer (1922–2014) var arkitekt och startade 1952 egen verksamhet med Sture Ljungqvist. Firman Höjer & Ljungqvist ritade en stor mängd byggnader, bostadsområden, generalplaner, centrumanläggningar, kyrkor och banker under efterkrigstiden. Son till Axel och Signe Höjer.	
GK F 4 334	Edvin Thornqvist	Edvin Thornquist (1879–1967) var målarmästare och ansvarade för måleriarbetena när Norrbärke kyrka restaurerades 1927. Han arbetade även med restaureringen av takmåleriet i Bellmansgården på Smedjebackens gammalgård, och ingick i kommittén som tog fram Norrbärke hembygdsdräkt.	Duhne 1957, s. 55, 147 & 327
GK F 4 378	Johannes Göransson	Johannes Göransson (?–1927) skapade genom en donation en fond hos Norrbärke församling vars ränta skulle användas till "beklädnad av fattiga barn vid deras första nattvardsgång."	Duhne 1957, s. 395
GK A 5 257M	Elvira Karolina Brandt	Evelina Karolina Brandt, "Viran" (1899–1984) drev från slutet av 1930-talet till 1969 en korv- och glasskiosk. Kiosken hade hon vid Grands biograf och på helgerna i Folkets hus. Hon sålde även korv vid Rävbergets festplats i Morgårdshammar. Bland de ideellt arbetande inom idrottsföreningen var hon populär eftersom de brukade bli bjudna på korv.	Bärkebygd nr 34, s. 40 & nr 40, s. 4
GK F 5 404	Anna Maria Häger-Karlsson	Anna Lovisa Häger-Karlsson (1859–1939) var från 1882 under 40 år lärarinna i Schisshyttans småskola. Hon var mycket uppskattad och känd i församlingen och lade ner ett väldigt betydelsefullt arbete i undervisningens och fostrans tjänst. Efter sin pensionering donerade hon i minne av sin bortgångna dotter till församlingen pengar till en fond vars ränta skulle utdelas till gamla behövande i Storbo-Schisshyttans skriftlag.	Duhne 1957, s. 265

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 5 413	Carl Erik Brodin	Carl Brodin (1873–1954) var organist i Norrbärke kyrka. Han var även musikdirektör för Smedjebackens Musiksällskap, som han tog initiativ till att bilda 1915.	Duhne 1957, s. 42 & 402
GK F 5 457	Ernst Magnus Grenander	Ernst Magnus Grenander (1856–1926) var häradshövding i Västerbergslagens domsaga, som på hans tid hade säte i Smedjebacken. Han hade en framträdande ställning i bygden, som kyrkorådsledamot och kyrkomötesdelegat, och även en stor donator till kyrka och församlingshem.	Duhne 1957, s. 147
GK F 5 473	Marta och Dina Rosell	Familjen Rosell köpte en stuga i Jobsbo att ha som sommarställe, och systrarna Marta Rosell (1891–1972) och Dina Rosell (1900–1974) tillbringade mycket tid där, i synnerhet efter sin pensionering. Efter deras bortgång skänktes stugan till Norrbärke hembygdsgård, och flyttades dit vintern 1977 på medar över en särskilt byggd väg. Flytten bekostades av donationen, som förutom stugan omfattade 10 000 kr.	Bärkebygd nr 44, s. 26
GK F 5 545	Märta Lindblom-Persson	Märta Lindblom-Persson (1904–1992) var illustratör, målerikonstnär och textilkonstnär. Hon skapade bland annat porträtt, landskap i olja eller akvarell samt textilmönster. Hon ingick även i kommittén som tog fram Norrbärke sockendräkt under 1940-talet.	Duhne 1957, s. 327
GK F 5 545	Oscar Persson	Oscar Persson (1900–1991) var bland annat köpman, lokalredaktör för Dalademokraten, och hembygdsforskare. Tillsammans med Harry Norling och Ernfrid Englund har han från tidigt 1900-tal filmat och dokumenterat invånare och miljöer i Smedjebacken och byarna omkring.	

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
GK F 5 552	Ludvig Englund	Ludvig Englund (1873–1958) var den siste mjölnaren i Västansjö kvarn, som ännu finns kvar. Han var först mjölnare i tio år i Stimmerbo, sedan i 35 år i Västansjö fram till kvarnens nedläggning 1944.	Norrbärkebygd nr 7, s. 67
GK F 5 552	Ernfrid Englund	Ernfrid Englund (1904–1986) var fotograf, bibliotekarie och aktiv i hembygdsföreningen i många år. Han har donerat en stor samling bilder till hembygdsföreningen. Tillsammans med Harry Norling och Oscar Persson har han från tidigt 1900-tal filmat och dokumenterat invånare och miljöer i Smedjebacken och byarna omkring.	
NK F A 86	Rune Hägerman	Rune Hägerman (1928–2005) var friidrottare, medeldistanslöpare och landslagsman. Ingick i svenska stafettlaget i London 1951. Var även möbelhandlare och drev Hägermans möbelfabrik i Smedjebacken.	Norrbärkebygd nr 20, s. 53 och nr 25, s. 63
NK F A 189	Hilding Eriksson	Idrottare och landslagsman. Briljerade i löpning och vann SM-silver samt silver i landskamp mot Finland. Tilldelades 1940 som första person Lidmanpressens guldur, som var en utmärkelse till Dalarnas främsta idrottare.	Norrbärkebygd nr 5, s. 52
NK F B 4	Nils Bergström	Nils Bergström (1900–1982) grundade tillsammans med brodern Verner klädaffären Bröderna Bergströms 1924, som varit verksamma i hundra år och de senaste 50 åren i samma lokaler på Risgatan.	Bärkebygd nr 45, s. 46
NK F B 53	Torbjörn Rutberg	Torbjörn Rutberg (1948–2002) var bland annat konstnär och vissångare. Var känd som en färgstark profil.	

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
NK F B 151	Viktor Starborg	Viktor Starborg (1890–1967) var som ung sjöman. Som besättningsman på S/S Sagamore var han med att rädda besättning från ett vrak 1916. Rymde sedan från Sagamore till en amerikansk båt, och några veckor senare sänktes Sagamore av en u-båt. Starborg antogs ha varit ombord och dödförklarades, vilket orsakade förvåning när han tre år senare återkom till Sverige. Vid hemkomsten mottog han även en amerikansk tapperhetsmedalj efter räddningsinsatsen 1916. Som antagen drunknad fick han sitt namn på en minnesplatta i London över de sjömän som omkom under första världskriget. Väl hemma i Hagge försörjde han sig som bergsprängare, skogshuggare och sågverksarbetare. Han målade även tavlor trots sin färgblindhet och byggde ett litet observatorium i vedboden. I byn var han uppskattad för sina vilda sjömanshistorier.	Bärkebygd nr 34, s. 48
NK F B 152	Albert Gustavsson	Albert Gustavsson (1905–1975) föddes i Nyfors och fick under sina sista skolår följa med fadern på skogsarbete, vilket sedan kom att bli hans arbete i 40 år. Var fackligt och politiskt intresserad och var med att bilda Nyfors SSU-klubb, avd. 510 av Svenska skogsarbetarförbundet samt Malingsbo arbetarkommun. Var duktig på att skriva och hjälpte ofta folk i Nyfors och Björsjö med myndighetsskrivelser och liknande. Dessutom skrev han dagbok och var en flitig författare vilket publicerats i Norrbärkebygd som serien "Albert Gustavsson berättar...".	Norrbärkebygd nr 12, s. 28
NK F B 162	Detlof Ahlbäck	Detlof Ahlbäck (1900–1966) var konstnär, skulptör och grafiker. Deltog i ett flertal av Dalarnas konstförenings utställningar med arbets- och djurmotiv. Bror till konstnären Johan Ahlbäck.	Norrbärkebygd nr 7, s. 34

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
NK F B 214A	Harry Norling	Harry Norling (1896–1982) var urmakare, fotograf och filmare. Tillsammans med Oscar Persson och Ernfrid Englund har han från tidigt 1900-tal filmat och dokumenterat invånare och miljöer i Smedjebacken och byarna omkring.	
NK F B 753	Gustav Andersson Kron	Gustaf Andersson Kron (1884–1963) var gård-farihandlare. Han tillverkade trådarbeten som han gick runt i gårdarna och sålde. Kallades "Hörsmysluffaren" efter Holsmyren, som på smebacksmål heter Hörsmyra.	
NK F B 796	Eugenia Dorg	Eugenia "Jenny" Dorg (1874–1966) kom till Björbo gård som ladugårdssköterska, med fem minderåriga barn att försörja. Hennes uppgift var att ta hand om 14 kor som skulle få mat, rengöras och mjölkas. Därefter skulle mjölken köras till Västansjö. I Torrbo anordnades en mjölkningstävling mellan gårdarna och Jenny Dorg hämtades dit för att mjölka den svåraste kon, med bara tre spenar. Tävlingen vann hon trots detta.	Norrbärkebygd nr 9, s. 27
NK F D 225	Lennart Grund	Lennart Grund (1927–2007) arbetade på sågverket som låg bredvid kyrkogården. Han bodde i Morgårdshammar med sin syster och sin blinde bror. Själv var Lennart också mycket synsvag och han och hans syskon drygade ut sitt leverne med att tillverka borstar. Lennart Grund var en välkänd profil i bygden som efterlämnat många sånger, dikter och skrönor.	Bärkebygd nr 45, s. 45

<i>Gravnummer</i>	<i>Namn</i>	<i>Kort personhistoria</i>	<i>Läs mer</i>
NK F G 108	Erik och Sigrid Englund	Makarna Erik och Sigrid Englund var mycket engagerade i teaterverksamheten i Smedjebacken på Folkets hus under 1950–80-talen. De var även kända inom Riksteatern för sitt arbete och såg till att många hyllade teaterföreställningar kom till Smedjebacken. Som tack för sitt arbete utdelade Riksteatern till dem en statyett av Vlady Juras, som var den andra i ordningen som delades ut för framgångsrika insatser inom Sveriges teaterliv. Erik Englund var även en framgångsrik idrottare som vann 1500 meter i landskamp mot Norge 1934.	
NK F G 210	Dagmar Karlsson Stenquist	Dagmar Karlsson Stenquist (1930–2021) kröntes som Norrbärkebygdens första lucia 1948 av prosten Duhne, efter ett val arrangerat av nykterhetslogen.	Norrbärkebygd nr 3, s. 71 och nr 17, s. 25

www.dalarnasmuseum.se

Postadress

Box 22, 791 21 Falun

E-adress

info@dalarnasmuseum.se

Telefon, växel

023-666 55 00